

Temeljem odredbi članka 163.-175. i članka 193. Zakona o tržištu kapitala (NN br. 88/08, 146/08, 74/09, 54/13, 159/13, 18/15 I 110/15), Uredbe EU br. 575/2013 Europskog parlamenta i vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni uredbe br. 648/2012, Pravilnika o upravljanju rizikom likvidnosti investicijskih društava (NN 31/14) te Pravilnika o upravljanju rizicima i adekvatnosti kapitala investicijskih društava (NN 31/14) Uprava investicijskog društva Credos d.o.o.(dalje: Društvo), Nemčićeva 7, Zagreb donosi:

STRATEGIJU I POLITIKU UPRAVLJANJA RIZICIMA

1. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Strategija i politika upravljanja rizicima je interni akt koji će ustrojiti mjere i postupke koji Društvu omogućuju dosljedno praćenje rizika i upravljanje istima (u daljnjem tekstu: Strategija i Politika)

Sukladno tome Strategija i Politika propisuju:

- uvodne odredbe,
- politike određivanja sklonosti preuzimanju rizika za pojedine rizike
- strategije i postupke za kontinuiranu ocjenu i održavanje iznosa, vrste i raspodjele internog kapitala,
- izračunavanje i provjeravanje kapitalnih zahtjeva za rizike,
- politike i postupke za upravljanje tržišnim rizicima,
- utvrđivanje i praćenje velikih izloženosti, promjene u velikim izloženostima i provjeravanje usklađenosti velikih izloženosti s politikama Društva,
- politike i postupke za mjerenje i upravljanje operativnim rizikom,
- politike i postupke za mjerenje i upravljanje kreditnim rizikom,
- politike i postupke za mjerenje i upravljanje rizikom likvidnosti,
- politike praćenja strukture imovine i obveza te pretpostavke o likvidnosti i utrživosti imovine
- politike i postupci sa stranim valutama
- mjerenje i praćenje neto novčanih tokova i unutarnevno upravljanje likvidnošću
- divrezificiranost i stabilnost izvora financiranja
- mjere u slučaju kriznih situacija
- pravila rada sustava unutarnje kontrole
- organizacijska pravila odvijanja procesa upravljanja rizicima, uključujući i njegov opis
- pravila provođenja postupka ocjenjivanja internog kapitala
- prijelazne i završne odredbe

Članak 2.

Pojmovi koji se koriste u Strategiji i Politici, a nisu posebno definirani, imaju značenje definirano u Zakonu o tržištu kapitala (u daljem tekstu: ZTK) i Uredbi EU br. 575/2013 Europskog parlamenta i vijeća od 26. lipnja 2013 o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni uredbe br. 648/2012 (dalje u tekstu: Uredba).

2. POLITIKE ODREĐIVANJA SKLONOSTI PREUZIMANJU RIZIKA

Članak 3.

Skлонost preuzimanja rizika jest razina rizika kojeg Društvo smatra prihvatljivim preuzeti u ostvarenju poslovne strategije i ciljeva u postojećem poslovnom okruženju. Obuhvaća određivanje namjere za preuzimanje rizika kao i određivanje tolerancije prema riziku u smislu određivanja razine rizika koje Društvo smatra prihvatljivim.

Utvrđivanje sklonosti preuzimanja rizika proizlazi iz prirode poslovanja Društva, ključnih poslovnih procesa i aktivnosti, tekućih ekonomskih i tržišnih uvjeta, njihovog utjecaja na ključne procese/aktivnosti Društva, zatim iz strukture imovine i izvora sredstava, raspoloživosti informatičke podrške i automatizacije ključnih poslovnih procesa i sl.

Sukladno Strategiji upravljanja rizicima, a uvažavajući poslovnu strategiju i poslovne ciljeve, Društvo utvrđuje umjerenu sklonost preuzimanju rizika.

Za utvrđivanje i procjenu utjecaja rizika kojima Društvo jest ili bi moglo biti izloženo primjenjuje se:

1. Procjena financijskog i poslovnog položaja Društva koje obuhvaća procjenu bilančnog stanja Društva, procjenu budućih operativnih i drugih prihoda i troškova društva,
2. Analiza vanjskog okruženja Društva,
3. Analiza poslovnih procesa i kritičnih točaka u poslovnim procesima,
4. Analiza povijesnih informacija i iskustava,
5. Izvještaji kontrolnih funkcija,
6. Ostale interne evidencije i izvještaji.

3. POSTUPCI ZA KONTINUIRANU OCJENU I ODRŽAVANJE IZNOSA, VRSTE I RASPODJELE REGULATORNOG KAPITALA

Članak 4.

Strategije i postupci za ocjenjivanje i raspodjelu regulatornog kapitala su definirani člancima 155. do 162. ZTK, Uredbom EU br. 575/2013 Europskog parlamenta i vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni uredbe br. 648/2012 te Pravilnikom o upravljanju rizicima i adekvatnosti kapitala investicijskih društava (u daljem tekstu: Pravilnik). Kapital društva ne smije biti manji od minimalnog iznosa temeljnog kapitala iz članaka 32., 33. i 35. Zakona o tržištu kapitala odnosno stope kapitala u smislu adekvatnosti moraju biti u okvirima propisanim člankom 465. stavkom 1. Uredbe.

Kapital Društva može se sastojati od osnovnog kapitala, dopunskog kapitala I i dopunskog kapitala II. Sastavni dijelovi navedenih vrsta kapitala su definirani člancima 157., 158. i 159. Zakona o tržištu kapitala. Regulatorni kapital u smislu izračuna adekvatnosti kapitala definiran je dijelom drugim, glavom 1 Uredbe i zbroj je redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala te dopunskog kapitala.

Postupak ocjenjivanja regulatornog kapitala i njegove raspodjele Društvo provodi početkom godine (prema godišnjem revidiranom financijskom izvješću), te po potrebi tijekom godine (prema revidiranim kvartalnim izvješćima).

Regulatorni kapital Društvo pokriva osnovnim kapitalom.

Članak 5.

Uprava društva će imenovati djelatnika koji će obavljati poslove ocjene i održavanja iznosa, vrste i raspodjele internog kapitala, kao i poslove izračunavanja i provjeravanja kapitalnih zahtjeva za rizike.

Članak 6.

Strategije i postupci kontinuiranog ocjenjivanja i održavanja iznosa, vrste i raspodjele internog kapitala mogu uključivati sljedeće aktivnosti:

- obračunavanje internog kapitala na temelju godišnjih revidiranih financijskih izvješća i po potrebi revidiranih kvartalnih financijskih izvješća,
- izračunavanje i praćenje adekvatnosti internog kapitala prilikom obračuna kapitalnih zahtjeva za rizike,
- izračunavanje vrijednosti općih troškova po objavljivanju godišnjih financijskih izvješća.

Članak 7.

Društvo će voditi računa da kapital Društva ne bude manji od jedne četvrtine općih troškova iz prethodne poslovne godine, a također ne smije biti manji od minimalnog iznosa temeljnog kapitala iz članka 32. i 33. ZTK. Zahtjevana razina regulatornog kapitala mora biti u skladu s člankom 92. Uredbe.

Članak 8.

Interna kontrola Društva će jednom godišnje preispitati način ocjenjivanja i održavanja iznosa, vrste i raspodjele regulatornog kapitala. Utvrđuje se visina ukupnog regulatornog kapitala s obzirom na njegove sastavnice (osnovni, dopunski i dodatni) te se sučeljavaju sa bitnim izloženostima riziku (kreditnom, operativnom, tržišnom i valutnom). Relevantni podaci dobivaju se iz revidiranih financijskih izvještaja te izvještaja o revidiranoj adekvatnosti kapitala. Iz istog izvještaja se koriste i izračuni stopa pokrivenosti kapitala te se vodi briga da je Društvo usklađeno sa zakonskim propisima po pitanju stopa kapitala te po minimalnom apsolutnom iznosu kapitala.

Članak 9.

Društvo će sastavljati kvartalne izvještaje o adekvatnosti kapitala te izvještaje na pojedinačnoj osnovi dostaviti HANFI u rokovima kako je propisano člankom 7. Pravilnikom o provedbi provedbene uredbe Komisije (EU) br. 680/2014 (NN 109/2014) (u daljem tekstu: Pravilnik o provedbi uredbe).

4. IZRAČUNAVANJE I PROVJERAVANJE KAPITALNIH ZAHTEVA ZA RIZIKE

Članak 10.

Izračunavanje i provjeravanje kapitalnih zahtjeva za rizike uključivat će sljedeće aktivnosti:

- dnevno praćenje svih promjena u knjizi trgovanja i obračunavanje tržišnih rizika (iako Društvo ima knjigu trgovanja isključivo kao posljedicu greške brokera)
- praćenje svih promjena u knjizi pozicija kojima se ne trguje,
- kvartalno obračunavanje kreditnog rizika,
- obračunavanje operativnog rizika, i
- kvartalno obračunavanje ukupnih kapitalnih zahtjeva za rizike.

Članak 11.

Društvo revidira način obračunavanja kapitalnih zahtjeva za pozicijske rizike najmanje jednom godišnje.

5. POLITIKE I POSTUPCI ZA UPRAVLJANJE TRŽIŠNIM RIZICIMA

Članak 12.

Tržišni rizici su definirani člankom 165. ZTK odnosno člancima 102. - 106. Uredbe. Zbroj tržišnih rizika sastoji se od:

- kapitalnih zahtjeva za pozicije iz knjige trgovanja (za pozicijski rizik, rizik namire i rizik druge ugovorne strane te rizik prekoračenja dopuštenih izloženosti), i
- kapitalnih zahtjeva s obzirom na sve investicijske usluge i aktivnosti koje investicijsko društvo pruža i obavlja za valutni rizik i za robni rizik.

Uključivanje pozicija u knjigu trgovanja, upravljanje pozicijama u knjizi trgovanja i vrednovanje pozicija u knjizi trgovanja određeno je posebnim Pravilnikom o knjizi trgovanja.

5.1. POZICIJSKI RIZIK

Članak 13.

Strategije i postupci mjerenja i upravljanja općim i specifičnim pozicijskim rizikom uključuju praćenje svih promjena u knjizi trgovanja (ako ista postoji) te obračun općeg i specifičnog pozicijskog rizika za dužničke i vlasničke instrumente izračunat u skladu s Člancima 326. – 338. Uredbe. Pri izračunu općeg pozicijskog rizika na dužničke financijske instrumente uključene u knjigu trgovanja, Društvo se može odlučiti na pristup temeljen na trajanju ili pristup temeljen na dospeljeću.

5.2. VALUTNI RIZIK

Članak 14.

Strategije i postupci mjerenja i upravljanja valutnim rizikom uključuju praćenje otvorenih deviznih pozicija društva u knjizi trgovanja (ako ista postoji) i knjizi pozicija kojima se ne trguje, te obračunavanje valutnog rizika ukoliko neto otvorene devizne pozicije prelaze 2% kapitala Društva. Elementi deviznih pozicija Društva definirani su člankom 351. Uredbe.

5.3. ROJNI RIZIK

Članak 15.

Strategije i postupci mjerenja i upravljanja robnim rizikom uključuju praćenje svih investicijskih usluga i aktivnosti koje društvo pruža, a uz koje bi mogao biti vezan robni rizik. Pod robom se podrazumijeva fizički proizvod kojim se trguje ili se može trgovati na sekundarnom tržištu i izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na te proizvode. Društvo će prilikom izračuna robnog rizika koristiti pojednostavljeni pristup izračuna robnog rizika definiran člankom 360. Uredbe.

5.4. RIZIK NAMIRE/ISPORUKE

Članak 16.

Strategije i postupci mjerenja i upravljanja rizikom namire/ispоруke uključuju sljedeće aktivnosti.

- praćenje nenamirenih transakcija u knjizi trgovanja (ako ista postoji) te obračunavanje kapitalnih zahtjeva za rizik namire ukoliko transakcija nije namirena u roku od 5 ili više dana u skladu sa člankom 378. Uredbe.
- praćenje transakcija koje se izvršavaju primjenom tehnike slobodne isporuke (i u knjizi trgovanja i u knjizi pozicija kojima se ne trguje) te obračunavanje zahtjeva za rizik u skladu sa člankom 379. Uredbe.
- Praćenje svih transakcije u knjizi trgovanja i knjizi pozicija kojima se ne trguje, čija namira nije ugovorna nego pojedinačna.

5.5. RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE

Članak 17.

Strategije i postupci mjerenja i upravljanja rizikom druge ugovorne strane uključuju praćenje transakcija u knjizi trgovanja (ako ista postoji) vezanih za neuvrštene izvedene financijske instrumente, kreditne izvedenice, repo ugovore, obratne repo ugovore i ugovore o pozajmljivanju vrijednosnih papira ili roba, maržne transakcije i transakcije s dugim rokom namire te izračunavanje izloženosti za sve navedene pozicije sukladno članku 304. Uredbe.

5.6. VELIKA IZLOŽENOST

Članak 18.

Izloženost investicijskog društva prema osobi ili grupi povezanih osoba proizlazi iz stavki imovine i/ili izvanbilančnih stavki prema toj osobi ili grupi povezanih osoba. Velika izloženost investicijskog društva je izloženost koja je jednaka ili prelazi 10% kapitala investicijskog društva. Najveća dopuštena izloženost ne smije prelaziti 25% kapitala investicijskog društva odnosno pojedinačno 250.000 kuna sukladno članku 395. Uredbe.

Članak 19.

Politike i procedure vezane uz nadzor velikih izloženosti uključuju:

- svakodnevno kontroliranje izloženosti kroz knjigu trgovanja (ako ista postoji),
- kontroliranje izloženosti u knjizi pozicija kojima se ne trguje prilikom svake promjene u knjizi trgovanja kojima se ne trguje,
- dodatno kontroliranje izloženosti prilikom izdavanja kvartalnih, polugodišnjih i godišnjih financijskih izvješća Društva.
- u slučaju prekoračenja dopuštenih izloženosti, obračunavanje kapitalnog zahtjeva za rizik prekoračenja dopuštenih izloženosti prema čl. 396 Uredbe.

Članak 20.

Društvo će izvještavati HANFU tromjesečno o svim velikim izloženostima, kao i o svim prekoračenjima najveće dopuštene izloženosti tijekom 3 prethodna mjeseca. Ukoliko se prekoračenje najveće dopuštene izloženosti odnosi na pozicije iz knjige trgovanja kojima se ne trguje, Društvo će bez odgode izvijestiti HANFU.

6. POLITIKE I POSTUPCI ZA UPRAVLJANJE OPERATIVNI RIZIKOM

Članak 21.

Operativni rizik je rizik gubitka zbog pogrešaka, prekida ili šteta uzrokovanih neadekvatnim internim procesima, osobama, sustavima ili vanjskim događajima uključujući i rizik izmjene pravnog okvira.

Članak 22.

Operativni rizik za Društvo čine:

- pogreške brokera koje preuzima Društvo,
- nestanak električne energije na duže vrijeme, prekid rada telefonskih linija, prekid veze sa burzom i/ili SKDD,
- preopterećenje ili „ispadanje“ sustava za vođenje brokerskog poslovanja,
- preopterećenje ili „ispadanje“ sustava za internetsko trgovanje („e-trade“) odnosno problemi sa softverskom podrškom,
- elementarna nepogoda, požari, poplave,

U cilju upravljanja operativnim rizikom Društvo je propisalo niz internih pravilnika, politika i procedura za osiguranje kontinuiteta poslovanja. Društvo operativni rizik minimizira nizom internih kontrola zaštite od pogreški kod ljudskog faktora odnosno tehnološki kroz dvostruke kanale komunikacije (različiti IP provideri), UPS uređaji, prtlupožarna i protuprovalna zaštita opreme i sl..

Članak 23.

Društvo izračunava kapitalni zahtjev za operativni rizik prema jednostavnom pristupu definiranom člankom 315. Uredbe. Predmetna metodologija uključuje izračun *relevantnog pokazatelja* (definiran člankom 316. Uredbe). Za izračun relevantnog pokazatelja bit će zaduženo računovodstvo Društva, a obračun se vrši jednom godišnje, na osnovu revidiranih podataka za dvanaestomjesečno razdoblje koje završava na kraju poslovne godine. Ukoliko za izračun relevantnog nisu dostupni revidirani podaci, mogu se koristiti nerevidirani podaci.

7. POLITIKE I POSTUPCI ZA MJERENJE I UPRAVLJANJE KREDITNIM RIZIKOM

Članak 24.

Politike i postupci vezani uz mjerenje i upravljanje kreditnim rizikom uključuju identifikaciju svih izloženosti i njihovo razvrstavanje u pripadajuće kategorije definirane člankom 112. Uredbe. U proces identifikacije izloženosti će biti uključeni djelatnici u računovodstvu i djelatnici zaduženi za obračunavanje kapitalnih zahtjeva za rizike. O svim identificiranim izloženostima će biti obaviješten upravitelj investicijskog društva.

Članak 25.

Društvo izračunava kapitalni zahtjev za kreditni rizik prema metodologiji definiranoj člancima 111. - 141. Uredbe, odnosno primjenom odgovarajućih pondera propisanih predmetno Uredbom.

8. POLITIKE I POSTUPCI ZA MJERENJE I UPRAVLJANJE RIZIKOM LIKVIDNOSTI

Članak 26.

Društvo će imenovati osobu koja će dnevno izračunavati pokazatelje i opseg likvidnosti prema Pravilniku o likvidnosti investicijskih društava. Bilančne pozicije koje ulaze u izračun likvidnosti društva definirane su čl. 416 Uredbe. Valutne pozicije u bilančnoj i izvanbilančnoj evidenciji vode se prema srednjem tečaju HNB-a za valutu u kojoj su originalno iskazane. Tečaj se za duge pozicije prati na kvartalnoj razini.

Članak 27.

Društvo će godišnje vršiti revidiranje postupaka i računovodstvenih metoda na kojima se temelji izračun likvidnosti.

Članak 28.

Društvo će izvještavati HANFU o pokazatelju i opsegu likvidnosti za sve radne dane proteklog mjeseca do 5. dana u tekućem mjesecu.

9. PRAĆENJE STRUKTURE IMOVINE I OBVEZA, UNUTARDNEVNO PRAĆENJE LIKVIDNOSTI TE POSTUPANJA U KRIZNIM SITUACIJAMA

Članak 29.

Društvo će upravljati tekućim i budućim priljevima i odljevima tako što će podmirivati svoje obveze do datuma dospijeća, te isto tako naplaćivati svoja potraživanja do dospijeća. Dnevno odnosno unutar dnevno prate se priljevi i odljevi s poslovnog računa te sve obveze koje dospijevaju narednih 5 radnih dana. Ukoliko društvo ne naplati svoja potraživanja do dospijeća u roku 7 dana poslat će podsjetnik dužniku. Ako ni nakon slanja podsjetnika o dugovanju društvo ne uspije naplatiti potraživanje uslijedit će tužba za naplatu dugovanja. Na kvartalnoj razini prate se bilančne pozicije strukture imovine i obveza. Vodi se briga o briga o ročnoj usklađenosti planiranih priljeva sa obvezama Društva tj. da se dugoročne obveze financiraju dugotrajnom imovinom a kratkoročne obveze kratkotrajnom. U slučaju krize likvidnosti, Uprava društva donosi odluku o prodaji određenih pozicija imovine iz bilance kako bi Društvo steklo likvidna sredstva potrebna za namirenje obveza. Za slučaj da sredstva od prodaje imovine nisu dostatna, Uprava društva donosi odluku o mogućem zaduživanju odnosno suvlasnicima društva daje prijedlog dokapitalizacije.

Članak 30.

U situacijama krize likvidnosti, odnosno kada pokazatelj likvidnosti padne ispod jedan (1), društvo mora poduzeti određene mjere (zaduživanje, prodaja likvidnije imovine i slično). Jednom godišnje, društvo provodi testiranje likvidnosti pomoću stres testa. Ne oslanjanjem na jedan već ponudom više proizvoda i usluga za čiju djelatnost je registrirano, Društvo vodi brigu o diverzificiranosti i stabilnosti izvora financiranja.

10. ORGANIZACIJSKA PRAVILA ODVIJANJA PROCESA UPRAVLJANJA RIZICIM TE PRAVILA RADA SUSTAVA UNUTARNJE KONTROLE

Članak 31.

Organizacijska pravila procesa upravljanja rizicima

Proces upravljanja rizicima uspostavljen je s obzirom na vrstu, opseg i složenost investicijskih usluga i aktivnosti koje društvo pruža i obavlja. Cilj procesa upravljanja rizicima jest redovito i pravovremeno utvrđivanje, mjerenje, odnosno procjenjivanje, ovladavanje i praćenje rizika, uključujući izvještavanje o rizicima kojima je investicijsko društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju.

Članak 32.

Nositelj procesa upravljanja rizicima je funkcija upravljanja rizicima čije su ovlasti i odgovornosti definirane internim aktima Društva. Aktivnosti funkcije upravljanja rizicima obuhvaćaju, ali nisu isključivo ograničeni na: pravovremenu identifikaciju i utvrđivanje rizika kojima je Društvo izloženo ili bi moglo biti izloženo u svom poslovanju zbog promjena okolnosti/okruženja u kojima Društvo posluje, promjene ključnih ciljeva Društva, uvođenje novih proizvoda i usluga ili zbog drugih relevantnih okolnosti, procjenu i mjerenje relevantnih rizika i intenziteta njihovog utjecaja na poslovanje Društva, praćenje i nadzor relevantnih rizika, kontroliranje izloženosti rizicima, - izvještavanje Uprave Društva i relevantnih nadzornih tijela, druge relevantne aktivnosti i zadatke kojima se izloženost Društva usklađuje s iskazanom sklonosti Društva za preuzimanje rizika.

Članak 33.

Društvo je obvezno osigurati odgovarajuća informatička rješenja, obrazovne i druge neophodne resurse za omogućavanje učinkovitog i kontinuiranog poslovanja funkcije upravljanja rizicima. Društvo je obvezno osigurati ljudske resurse koji mogu stručno i profesionalno obavljati funkciju upravljanja rizicima.

Članak 34.

Funkcija Upravljanja rizicima dužna je uspostaviti sustav redovnog izvještavanja Uprave Društva u pisanom obliku te organizirati redovne sastanke u cilju pravovremenog upoznavanja Uprave Društva s relevantnim rizicima kojima je izloženo Društvo.

Pravila rada sustava internih kontrola

Članak 35.

Sustav internih kontrola predstavlja integrirani proces oblikovan u cilju osiguranja postignuća poslovnih ciljeva društva kroz učinkovitost poslovnih operacija i aktivnosti, pouzdanosti financijskih izvještaja i usklađenosti sa svim primjenjivim propisima i zakonima. Sustav internih kontrola obuhvaća sve interne akte Društva te aktivnosti i postupke zaposlenika na svim razinama Društva u svim ključnim poslovnim procesima radi osiguranja učinkovitog upravljanja rizicima kojima Društvo jest ili bi moglo biti izloženo.

Članak 36.

Uprava Društva je odgovorna za uspostavu učinkovitog sustava internih kontrola. Uprava imenuje kontrolora društva. Uprava procjenjuje učinkovitost uspostavljenog sustava internih kontrola

najmanje jednom godišnje, te po potrebi daje kontrolnim funkcijama obvezujuće upute za postupanje.

11. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

OBJAVE

Članak 37.

Sukladno članku 432. Uredbe Društvo će objavljivati informacije koje su materijalno značajne i čije bi se izostavljanje ili pogrešno navođenje moglo promijeniti ili utjecati na procjenu ili odluku osobe koja se oslanja na navedene informacije pri donošenju poslovnih odluka.

Članak 38.

Ova Strategija stupa na snagu danom donošenja. Stupanjem na snagu ove Strategije prestaju važiti odredbe Strategije i politike upravljanja rizicima od 02. studenog 2015. godine.

Zagreb, 27. travnja 2016.

PREDSJEDNICA UPRAVE

Suzana Lončar